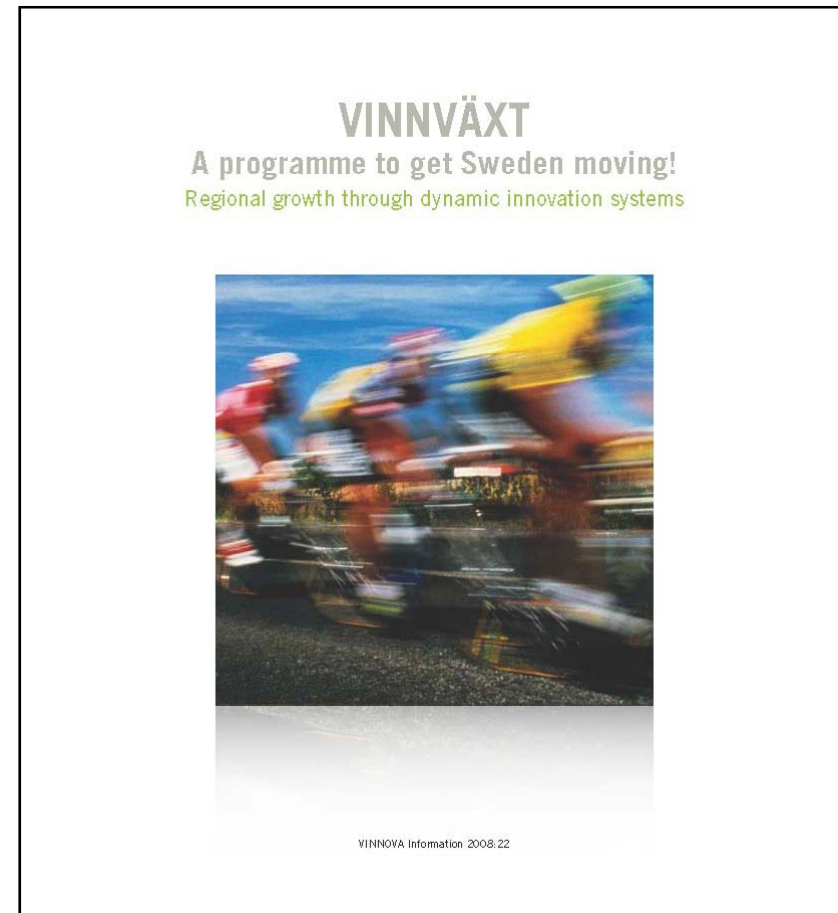

Kluster....

Cecilia Johansson,
VINNOVA

Kluster

Geografiska koncentrationer av relaterade företag och aktörer som präglas av ett ömsesidigt beroende och påverkan på varandra utan direkta krav på samspel med forskning. Ett kluster utgår från att det finns geografiska koncentrationer av relaterade företag och andra aktörer som både konkurrerar och samverkar. Några fördelar av geografisk koncentration är t.ex. tillgången till specialiserad arbetskraft, specialiserade insatsvaror, teknologi, information och erfarenhetsbaserad kunskap. Kärnan i flertalet kluster utgörs av affärsdrivande företagsnätverk, som samverkar kring konkreta aktiviteter som t ex inköpssamverkan, regionala varumärken eller gemensam produktutveckling. Ett kluster kan växa fram organiskt, utan uttalat stöd från den offentliga sektorn.

Klusterinitiativ

Ett organiserat utvecklingsarbete knutet till ett gemensamt verksamhetsområde. Detta samarbetsprojekt mellan företag och myndigheter och/eller forsknings- och utbildningsinstitutioner sker i syfte att stärka ett klusters tillväxt och konkurrenskraft.

Utvecklingsprocesser som bedrivs enbart med inblandning av myndigheter eller enbart företag betraktas inte som klusterinitiativ, eftersom de inte omfattar ett samarbete som överskrider gränserna mellan näringsliv, förvaltning och akademi. Generella samarbeten som syftar till att allmänt främja hela näringslivet i en region, är inte heller klusterinitiativ, eftersom det inte finns ett specifikt verksamhetsområde som är föremål för utvecklingsarbetet.

Agglomerationer

Avser också geografiska koncentrationer av företag men här diskuteras inte om företagen har länkar till varandra t.ex. för affärsutveckling, kunskapsspridning eller via specialiserad arbetskraft och arbetskraftsrörlighet.

Agglomerationer kan också beskrivas som en "klump" av liknande verksamhet inom en avgränsad geografi som inte är länkade till varandra. Ibland används även begrepp som tillverkningsbälten för att beskriva just geografiska koncentrationer av industriella företag.

Innovationssystem

Sektorieella, regionala eller nationella system där samhällets organisering av kunskapsutveckling och forskning utgör en kritisk resurs för utveckling av internationell konkurrenskraft inom näringslivet.

VINNOVAs tolkning

Regionala Innovationssystem/ Kluster (-initiativ):
När företag, forskning och offentlig sektor i en
region samverkar och interagerar så att
forskning blir tillväxt

Fri tolkning

Triple Steelix

Vi ska befästa och vidareutveckla Bergslagens position som **världsledande inom FoU, produktion och marknadsföring** av kunskapsintensiva stålprodukter, samt att utveckla högt förädlade tjänster/produkter med koppling till denna stålindustri.

HUR?

Den strategiska idén bygger på nära **samverkan och kunskapsutbyte** mellan stålföretag, tjänste- och tillverkande företag, institut, högskolor och offentliga organisationer, dessa skapar ett dynamiskt innovationssystem, som vidareutvecklar befintliga och genererar nya livskraftiga företag inom regionen.

Motiveringen löd:

”Triple Steelix utgör ett starkt regionalt styrkeområde av internationell excellens. Samarbetet mellan industri, forskning och samhälle är väl etablerat sedan länge. Den regionala förankringen och ledarskapet är av hög klass.”

Framgången ligger i historien

Den gemensamma handlingsberedskapen är beroende av om det finns en historisk process.

Om så, har man haft förmåga att snabbt utveckla en gemensam medvetenhet och insikt, komma överens om en färdriktning (gemensam koordinerad vision) – och ställa samman en handlingsplan

Smart Textiles

I vår vision ser vi Sjuhäradsbygden som ett framtida internationellt ledande och levande centrum för utveckling, design och specialiserad produktion av nästa generations högteknologiska textila produkter

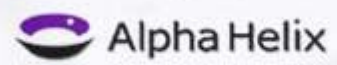
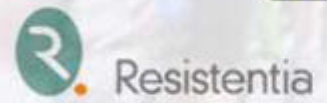
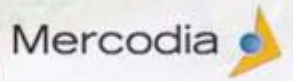
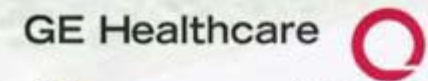
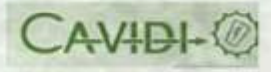
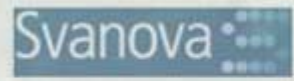
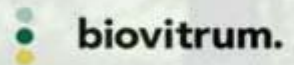
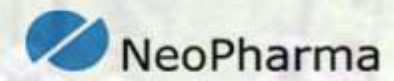
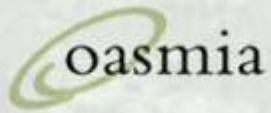

UPPSALA BIO

- Tradition in biotechnology research
- Internationally renowned brands + Nobel prize winners
- Creates renewal and multi-disciplinary collaboration
- Two universities + broad business base + active municipality in collaboration

Competence diversity

VINNVÄXT

VINNVÄXT

- VINNVÄXT är en tävling som sätter fart på Sverige!
- Skapar tillväxt genom regional mobilisering
- Utvecklar internationellt konkurrenskraftiga Fol-miljöer
- Satsar ca 800 miljoner x 2 i 10 år
- Ser långsiktig i lärande, forskning, nätverk och processer

Peak of Tech Adventure

ProcessIT Innovations

TRIPLE Steelix

FRAMTIDENS BIORAFFINADERI

robot dalen ROBOTICS VALLEY

fiber optic valley

smart textiles ETT VINNVÄXTINITIATIV

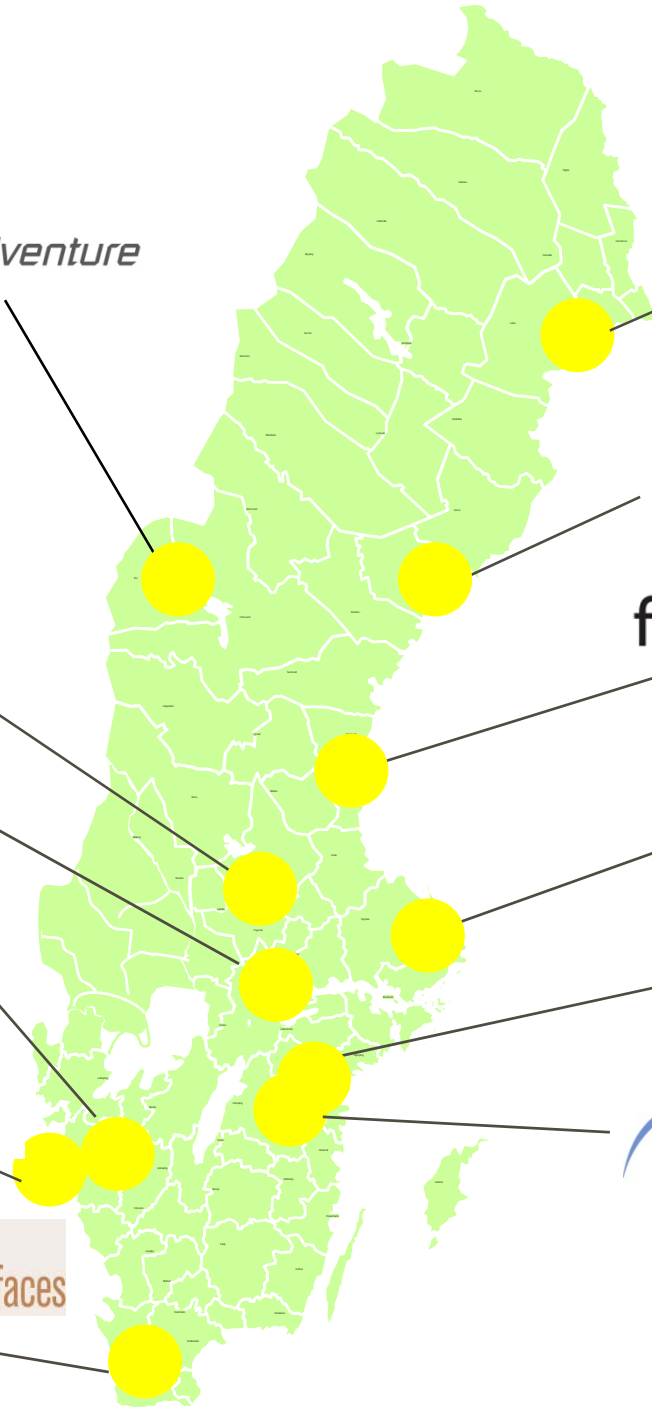
UPPSALA BIO THE LIFE SCIENCE INITIATIVE

GöteborgBIO

PEA Printed Electronics Arena

Hälsans nya verktyg New initiatives for health

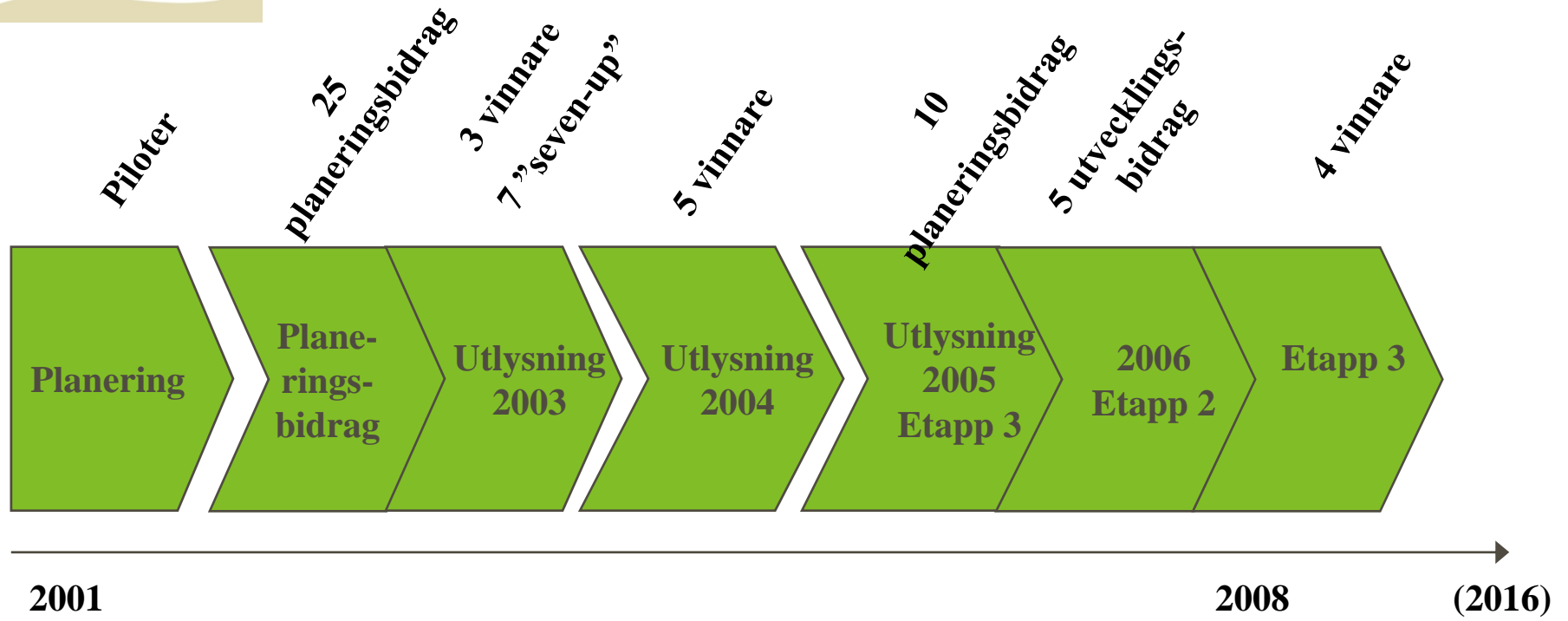
FOOD INNOVATION at Interfaces

VINNVÄXT – vad krävs för att vinna?

- God tillväxtpotential
- Gemensam strategisk idé
- Regional styrka och ledarskap
- Stark Fol-miljö
- Förnyelse i fokus
- Alla parter måste bidra

Vad används pengarna till?

- Minst 50 procent till FoU
- Utvecklingsorganisation och processledning
- Mobilisering och förankring
- Kompetensförsörjning
- Varumärkesbyggande
- Strategiarbete
- Uppföljning

Process stöd

- Coaching
- Seminarier
- Uppföljning
- Nätverk
- Följeforskning
- Varumärkesbyggande

VINNVÄXT-effekter

- Hjälper regioner att gå från ord till handling
- Tävlingsformatet driver regionernas prioriteringar
- Tydlig samordningseffekt i Triple Helix
- Tillväxten i fokus
- Bygger attraktiva miljöer

Rubriker i ansökan/testfrågor

- Vision och strategisk idé för tillväxt
- Strategisk forskning för tillväxt i regionen
- Vilka äger och driver den strategiska idén och i vilka roller?
- Beskrivning av den funktionella regionen
- Beskriv regionens innovationssupportsystem
- Relationer till omvärlden
- Genomförandeplan och tidplan för genomförandet
- Finansiering
- Hur kvinnors och mäns kompetens och engagemang tillvaratas
- Strategier och åtgärder för lärande

Urvalsprocess

1. Specialister på VINNOVA
2. Tre externa paneler som representerar FoU, Näringsliv och
3. Programrådet för VINNVÄXT (externt)
4. VINNOVA (Generaldirektören)

VINNVÄXT

Steering Group

Gunilla Jönson

Hans Hentzell

Ulf Westerberg, chairman

Per Risberg

Kari Marklund

Elvy Söderström

R&D

Gunilla Jönson

Hans Hentzell

Jan Evert Nilsson

Staffan Normark

Ingegerd Palmér

Political/Public sector

Kari Marklund

Elvy Söderström

Per Bill

Helena L Nilsson

Anna Sandborgh

Business

Per Risberg

Birgitta Frejhagen

Stina Gestrelus

Staffan Truvé

Three concepts:

Sustainable growth:

Long-term economic growth which is also socially and ecologically sustainable

Innovation systems:

Actors in business, research and politics who generate and use new technology and new knowledge in collaboration, for sustainable growth

Triple Helix:

Collaboration and coordination between business, researchers and politicians/society

MOBILISING

Non profit
Organisations

Social movements

Networks

**Systemic
Renewal**
"New industry formation"

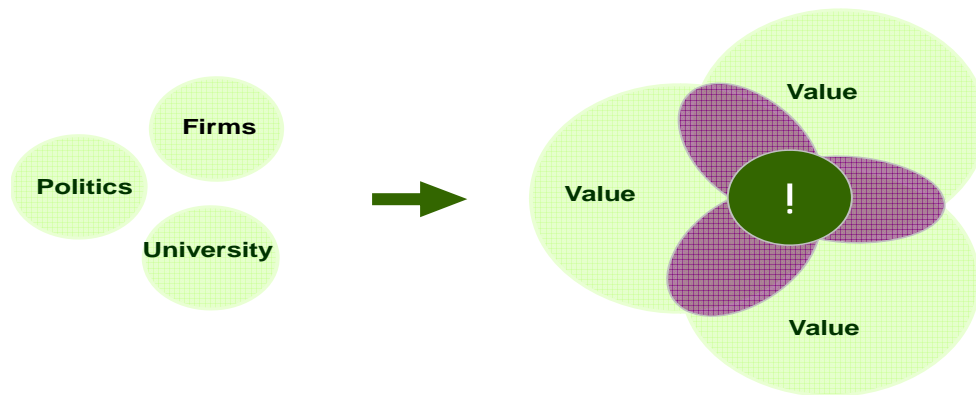
Regional
Planning
(RDP)

R&D projects
Business
Development

SPECIALISING
"Fokusering"

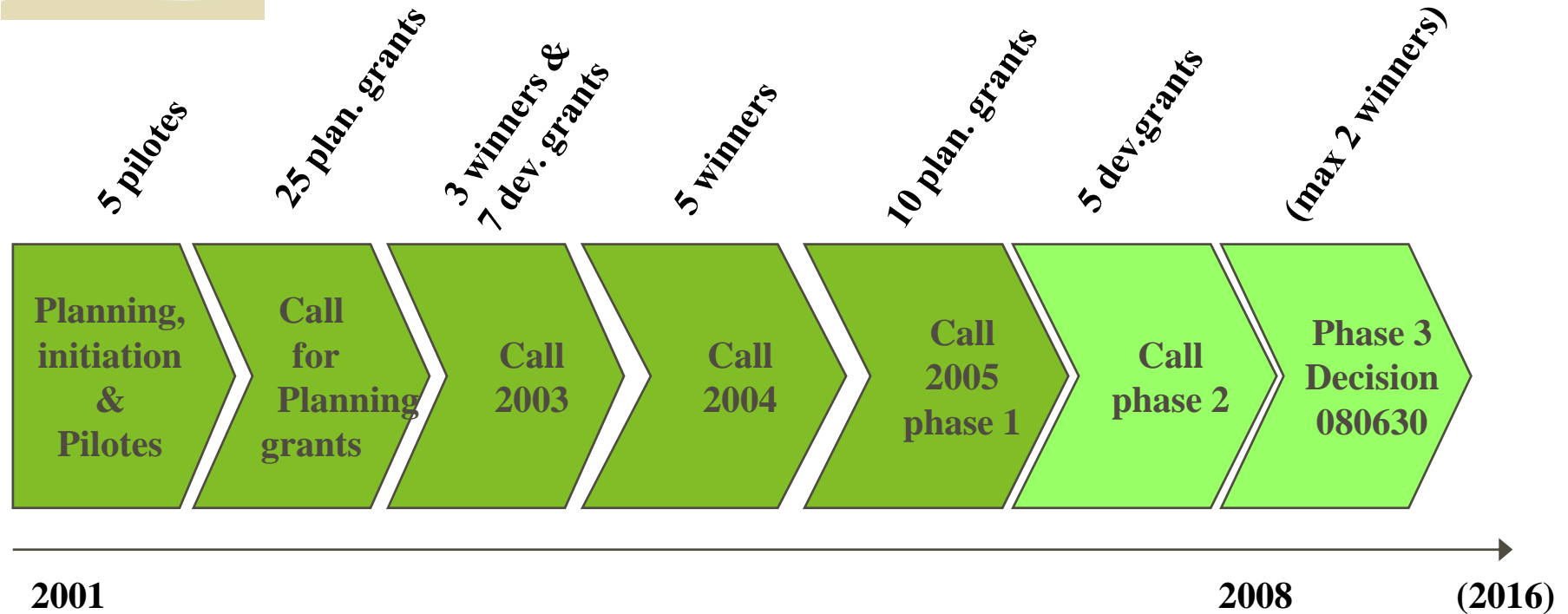
Process support Triple Helix management

Source: Dan
Sjögren

VINNVÄXT

- Sustainable growth is the main objective. Strong Research & Innovation environments and renewal are in focus. International competitiveness.
- Regional leadership where industry, research and society/politics have a shared common vision.
- 10 years of support and regulary asesments and reconsiderations of work plans.
- Mutual learning based on a trustful dialogue, system perspective, process development and follow-ups.
- Growth effects also among other initiatives.
- Each winner gets 1 to 1.5 million dollar per year, regional actors put up at least as much.